جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ریاست جمهوری
معاونت علمی و فناوری

توافق‌نامه همکاری

مقدمه

در راستای تحقق نقشه جامع علمی کشور در سال ۱۴۰۴ و دستیابی به جایگاه واقعی ج.ا. ایران در منطقه و جهان و همچنین با توجه به تعداد بالای درخواست‌های ثبت اختراع خارجی (پتنت) توسط مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری ایران (که بیشتر از ۵۰ درصد کل درخواست‌ها است)، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تصمیم گرفتند تا ضمن حمایت از مخترعان، اعضای هیات علمی و پژوهشگران کشور و هم افزایی با یکدیگر، شتاب بیشتری به برنامه حمایت از ثبت اختراعات بین‌المللی این مراکز داده و زیرساخت لازم را برای تجاری‌سازی دستاوردهای فناورانه محققان فراهم آورند.

با توجه به اهمیت این موضوع و در راستای برنامه‌های حمایتی کانون پتنت ایران، این توافق‌نامه بین **«معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری»** به نمایندگی آقای **دکتر مهدی الیاسی** از یک طرف و **«وزارت علوم، تحقیقات و فناوری»** به نمایندگی **آقای دکتر مسعود برومند** از طرف دیگر و با عاملیت **«کانون پتنت ایران»** به شرح زیر منعقد می‌گردد.

ماده ۱: تعاریف

معاونت: منظور معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری است.

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

کانون: منظور کانون پتنت ایران است.

کمیته عالی: منظور "کمیته راهبری و نظارت عالی" است که بالاترین نهاد در اجرای این توافق‌نامه است و مسئولیت سیاست‌گذاری و اجرای این توافق‌نامه را بر عهده دارد.

کمیته اجرایی: منظور کمیته‌ای ۵ نفره متشکل از دو نماینده معاونت، دو نماینده وزارت و نماینده کانون است که عملکرد کانون را بطور پیوسته بررسی و به کمیته عالی گزارش می‌دهد.

مرکز علمی: منظور تمامی مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری تابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

پتنت (Patent): منظور اختراعات ثبت شده در خارج از کشور است.

مخترع: منظور دانشجویان، اعضای هیات علمی، پژوهشگران و فناورانی است که متقاضی ثبت اختراع خود در یکی از سیستم‌های ثبت پتنت خارج از کشور هستند.

ماده ۲: موضوع توافق‌نامه

- حمایت از ثبت پتنت برای دستاوردها و اختراعات مخترعان وابسته به مراکز علمی،
- کمک و ارایه مشاوره و آموزش در راه‌اندازی و تقویت دفاتر انتقال فناوری (TTO) در مراکز علمی که دارای توانمندی بالا هستند؛
- کمک به تدوین آیین‌نامه‌های مورد نیاز جهت توسعه مالکیت فکری در مراکز علمی،
- کمک به تجاری‌سازی و درآمدزایی پتنت‌های ثبت شده توسط مراکز علمی.

ماده ۳: مدت و مبلغ توافق‌نامه

مدت زمان این توافق‌نامه دو سال است که اجرای آن از اول دی‌ماه ۱۳۹۷ شروع می‌شود و در صورت توافق طرفین قابل تمدید است.

سقف مبلغ توافق‌نامه در سال اول ۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (معادل شش میلیارد تومان) است که هر یک از طرفین متعهد می‌گردند نیمی از آن را جهت حمایت از ثبت پتنت دستاوردها و اختراعات مخترعان مراکز علمی، که طی مراحل مختلف و توسط کانون انجام می‌شود، پرداخت نمایند. این پرداخت‌ها بصورت دوره‌ای (سه ماهه) و بر اساس آنچه در ماده ۶ این توافق‌نامه بیان شده است به حساب کانون نزد صندوق غیر دولتی توسعه فناوری نانو واریز می‌شود.

تبصره ۱: در صورت توافق، سهم آورده هرکدام از طرفین برای سال اول تا سقف ۴ میلیارد تومان قابل افزایش است.

تبصره ۲: در زمان اجرایی شدن این توافق‌نامه و با توجه به فعالیت‌های انجام شده توسط کانون (گزارش پیوست)، مبلغ پنج میلیارد ریال توسط هر یک از طرفین به عنوان پرداخت اول انجام می‌شود. سایر پرداخت‌ها در طول دوره توافق بر اساس مفاد ماده ۶ خواهد بود.

تبصره ۳: مبلغ این توافق‌نامه برای سال دوم و در صورت تمدید برای سال‌های بعدی با توجه به برنامه پیشنهادی کانون و هزینه ارزی ثبت پتنت و قیمت ارز، توسط کمیته اجرایی و عالی جمع‌بندی خواهد شد.

ماده ٤: کمیته‌های عالی و اجرایی

به منظور نظارت بر حسن اجرای این توافق‌نامه توسط کانون و رسیدن به اهداف پیش‌بینی شده، تعیین سیاست‌ها و برنامه‌های کلی و بودجه مورد نیاز برای استمرار این توافق‌نامه و نیز ارزیابی عملکرد کانون، دو کمیته عالی و اجرایی با ترکیب اعضا و شرح وظایف ذیل در نظر گرفته شده است.

کمیته عالی: کمیته‌ای ۵ نفره متشکل از معاون پژوهش و فناوری وزارت، معاون سیاست‌گذاری و توسعه معاونت، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی امور فناوری وزارت، دبیر ستاد توسعه فناوری‌های نانو و یک نفر متخصص در امور ثبت پتنت و مالکیت فکری به انتخاب معاونت و وزارت است. اهم وظایف این کمیته عبارت است از:

- تعیین سیاست‌های کلی و اهداف مورد انتظار از اجرای این توافق‌نامه در سال‌های مختلف
- تعیین بودجه مورد نظر در سال‌های مختلف اجرای توافق‌نامه
- تعیین اعضای کمیته اجرایی ناظر بر عملکرد کانون
- بررسی گزارش‌های دوره‌ای (۶ماهه) کمیته اجرایی در خصوص عملکرد کانون در اجرای مفاد این توافق‌نامه و تحقق چشم‌انداز و اهداف مد نظر.
- بررسی گزارش‌های فصلی (۳ ماهه) کانون و نظرات کمیته اجرایی در خصوص اقدامات و هزینه‌های انجام شده.
- تهیه گزارش سالیانه از اقدامات حمایتی صورت پذیرفته در ثبت پتنت و موفقیت‌های حاصل شده و ارائه به مراجع بالادستی همچون وزارت و معاونت.

کمیته اجرایی: کمیته‌ای ۵ نفره متشکل از دو نماینده معاونت، دو نماینده وزارت و مدیر کانون است که کار نظارت بر عملکرد کانون در اجرای این توافق‌نامه را بر عهده دارد. اهم وظایف این کمیته عبارت است از:

- نظارت بر حسن اجرای مفاد این توافق‌نامه توسط کانون و گزارش به کمیته عالی
- بررسی و اعلام نظر در خصوص گزارش‌های فصلی (۳ماهه) کانون در خصوص اقدامات و هزینه‌های انجام شده و تایید درخواست‌های پرداخت دوره‌ای کانون
- تهیه گزارش ۶ ماهه از اقدامات حمایتی کانون، میزان تحقق اهداف و مانند آنها برای ارائه به کمیته عالی.
- بررسی برنامه‌های پیشنهادی سال آینده کانون و میزان بودجه مورد نیاز برای اجرای آن و ارائه نظرات کارشناسی به کمیته عالی.

ماده ۵: اقدامات کلان برای اجرای توافق‌نامه

این توافق‌نامه به صورت زیر اجرایی می‌شود.

۱. در دی‌ماه هر سال، کانون گزارش سالیانه عملکرد خود (از دی‌ماه سال قبل لغایت پایان آذرماه سال جاری) در حمایت و ثبت پتنت مخترعان مراکز علمی مورد نظر در این توافق‌نامه را به همراه برنامه پیشنهادی سال آینده و میزان بودجه مورد نیاز تهیه و در اختیار کمیته اجرایی قرار می‌دهد.

۲. کمیته اجرایی ضمن بررسی گزارش‌های تهیه شده، نظرات خود در مورد عملکرد کانون و پیشنهاد بودجه حمایتی از طرح در سال آینده را به کمیته عالی اعلام می‌نمایند.

۳. گزارش نهایی عملکرد کانون و برنامه پیشنهادی سال آینده آن به همراه نظرات کمیته اجرایی توسط کمیته عالی بررسی شده و در خصوص میزان بودجه سال آینده و ادامه توافق‌نامه، اتخاذ تصمیم صورت می‌پذیرد.

ماده ٦: نحوه پرداخت به کانون

۱. در ابتدای اجرای توافق‌نامه، جمعاً مبلغ ده میلیارد ریال معادل یک میلیارد تومان از مبلغ پیش‌بینی شده برای اجرای توافق‌نامه، به نسبت مساوی توسط معاونت و وزارت به حساب کانون واریز می‌شود.

۲. در انتهای هر دوره سه ماهه، کانون گزارشی از عملکرد و میزان هزینه‌کرد بودجه دریافتی تهیه و در اختیار کمیته اجرایی قرار می‌دهد.

۳. کمیته اجرایی، پس از بررسی گزارش عملکرد و هزینه‌های انجام شده، اقدام لازم برای پرداخت تا سقف ۳۰٪ کل بودجه سالیانه را به کانون بعمل می‌آورد.

۴. در هردوره ۶ ماهه، کانون گزارشی جامع از اقدامات انجام شده، میزان حمایت‌های صورت پذیرفته، وضعیت ثبت تقاضاهای دریافت شده، میزان بودجه صرف شده، میزان اهداف محقق شده و موضوعات مشابه تهیه و در اختیار کمیته اجرایی قرار می‌دهد. کمیته اجرایی پس از تایید گزارش مذکور، نظرات خود را به همراه گزارش کانون برای کمیته عالی ارسال می‌کند.

۵. در پایان هر سال از دوره توافق، کانون گزارش سالیانه‌ای از عملکرد و میزان تحقق اهداف پیش‌بینی شده خود، تهیه و به همراه برنامه و میزان بودجه پیشنهادی سال آینده به کمیته اجرایی ارائه می‌نماید. کمیته اجرایی نیز پس از بررسی، در صورت تایید، گزارش عملکرد سالیانه و برنامه پیشنهادی سال آینده کانون و نظرات کارشناسی خود را جهت تصمیم‌گیری کمیته عالی ارسال می‌نماید.

۶. کمیته عالی با بررسی گزارش کمیته اجرایی از عملکرد کانون در اجرای توافق‌نامه و رسیدن به اهداف پیش‌بینی شده و نیز برنامه پیشنهادی سال آینده، تمدید و یا عدم تمدید این توافق‌نامه را بررسی و در صورت تمدید میزان بودجه مورد نظر را تعیین می‌کند.

۷. وزارت یکی از مراکز علمی یا فناوری زیرمجموعه خود را با هدف پشتیبانی اجرایی از این تفاهم‌نامه و انجام تعاملات مالی، انتخاب و به کمیته عالی معرفی می‌کند. نماینده این مرکز به عنوان یکی از دو نماینده وزارت در کمیته اجرایی موضوع ماده ۴ حضور خواهد داشت.

ماده ۷: نحوه حمایت از متقاضیان ثبت پتنت

به منظور حمایت از ثبت پتنت برای اختراعات و دستاوردهای مخترعان فعال در مراکز علمی مورد نظر در این توافق‌نامه، مراحل زیر پیش‌بینی شده است.

۱- ثبت درخواست متقاضی در کانون و پرداخت ۲۰٪ از کل هزینه برآوردی توسط مخترع و پرداخت بخشی از آن بر اساس ضوابط کانون

۲- بررسی درخواست توسط کانون. در صورت مردود شدن درخواست پس از کسر هزینه‌های ارزیابی، مابقی مبلغ به حساب مخترع عودت داده می‌شود.

۳- تایید درخواست توسط کانون و شروع فرایند ثبت پتنت توسط کانون

۴- ثبت خارجی درخواست، پرداخت هزینه‌ها و پیگیری دریافت نتیجه مربوطه توسط کانون

تبصره ۱: تنها پتنت‌هایی مورد حمایت قرار می‌گیرند که از طریق این توافق‌نامه و مطابق آیین‌نامه‌های کانون به تایید رسیده باشند.

تبصره ۲: در صورت تایید اختراع در سیستم پتنت آمریکا یا اروپا، نیمی از مبلغ دریافت شده از متقاضی به عنوان پاداش به ایشان بازگردانده می‌شود.

تبصره ۳: در صورتی که مراکز علمی تمایل داشته‌باشند، می‌توانند ضمن توافق با مخترع نسبت به تامین بخشی از هزینه‌های مخترع مشارک نمایند.

ماده ۸: تعهدات مشترک طرفین

تعهدات مشترک طرفین در اجرای این توافق‌نامه عبارت‌اند از:

۱. تشکیل کمیته‌های عالی و اجرایی،

۲. پرداخت هزینه‌های اجرایی‌شدن این توافق‌نامه به کانون بر اساس فرایند پیش‌بینی شده در ماده ۶ و پس از اخذ گزارش مالی-عملکردی کانون مورد تایید کمیته‌های اجرایی و عالی موضوع ماده ۴،

۳. مشارکت درتدوین قوانین و آیین‌نامه‌های موثر در توسعه مالکیت فکری

۴. تقدیر از مراکز علمی و دفاتر مالکیت فکری برتر.

ماده ۹: تعهدات معاونت

تعهدات معاونت در اجرای این توافق‌نامه عبارت‌اند از:

۱. حمایت از تاسیس دفاتر انتقال فناوری (TTO) در مراکز علمی منتخب و تقویت دفاتر موجود؛
۲. کمک به نگارش آیین‌نامه‌های حمایتی در حوزه مالکیت فکری و IP Policy؛
۳. همکاری و مشارکت در توسعه خدمات جدید با وزارت در حوزه‌های مالکیت فکری و ثبت پتنت؛
۴. آموزش کارشناسان ذی‌ربط مراکز علمی منتخب وزارت در حوزه مالکیت فکری؛
۵. فراهم کردن شرایط بهره‌مندی اعضای هیات علمی، دانشجویان، پژوهشگران و فناوران مراکز علمی از دوره‌های آموزشی و پیشخوان‌های مشاوره کانون.

تبصره: کانون به عنوان بازوی اجرایی معاونت در این توافق‌نامه عمل خواهد کرد و گزارشی از مشارکت مراکز علمی و دفاتر انتقال فناوری آنها به کمیته عالی ارایه خواهد داد.

ماده ۱۰: تعهدات وزارت

وزارت نسبت به موارد زیر متعهد می‌شود:

۱. معرفی خدمات کانون به اعضای هیات علمی، دانشجویان، پژوهشگران و فناوران مراکز علمی تابعه؛
۲. تدوین و ابلاغ آیین‌نامه‌های حمایتی (ارتقا اساتید و دفاع دانشجو با پتنت) به دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی؛
۳. معرفی مراکز علمی دارای پتانسیل جهت تاسیس دفتر مالکیت فکری؛
۴. کمک به برگزاری رویدادها و برنامه‌های مرتبط با مالکیت فکری؛
۵. تشویق مراکز علمی به فراهم کردن امکانات و فضای فیزیکی برای اجرای بهتر این توافق‌نامه.

ماده ۱۱: تعهدات کانون

کانون نسبت به موارد زیر متعهد می‌شود:

۱. انجام تمامی فرآیند ثبت پتنت با کیفیت قابل قبول؛
۲. ایجاد یک زیرساخت نرم‌افزاری جامع جهت پیگیری وضعیت تمامی درخواست‌ها توسط مخترعان و ارائه گزارش مدیریتی مستمر و به روز به کمیته‌های اجرایی و عالی؛
۳. ارایه گزارش مالی از هزینه‌کرد بودجه در دوره‌های سه‌ماهه به کمیته اجرایی و گزارش عملکردی در دوره‌های شش‌ماهه؛
۴. کمک به توسعه زیرساخت‌های مالکیت فکری در کشور جهت تسریع برنامه حمایت از ثبت اختراعات؛
۵. افزایش ظرفیت تیم‌های کانون برای بررسی و ثبت درخواست‌های بیشتر متناسب با رشد کشور؛

۶. پیش‌بینی مشوق‌های لازم برای فعال شدن دفاتر مالکیت فکری مطابق با آیین‌نامه‌های اجرایی کانون؛

۷. ارتباط با تیم‌های خارجی جهت ارزش‌گذاری و تجاری‌سازی فناوری‌ها.

۸. ارائه گزارش سالیانه از وضعیت تجاری‌سازی شدن پتنت‌های ثبت شده

ماده ۱۲: چگونگی همکاری و تعامل

۱. وزارت و معاونت، ظرف مدت یک هفته پس از امضای توافق‌نامه نمایندگان خود را برای عضویت در کمیته اجرایی و پیگیری اجرای توافق‌نامه به کانون معرفی می‌کنند.

۲. وزارت و معاونت، ظرف مدت یک ماه پس از امضای توافق‌نامه اعضای منتخب کمیته عالی را انتخاب کرده و به اطلاع کانون می‌رسانند.

۳. کمیته اجرایی در صورت نیاز نسبت به تدوین دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های لازم برای اجرای توافق‌نامه اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۳: حل اختلاف

در صورت بروز اختلاف در اجرای مفاد این توافق‌نامه، کمیته‌ای متشکل از نمایندگان دو طرف با حضور داور مورد قبول طرفین نسبت به حل اختلاف اقدام خواهد کرد.

ماده ۱٤: نسخ توافق‌نامه

این توافق‌نامه در ۱۴ ماده و ۷ تبصره در ۲ نسخه که هرکدام حکم واحد دارد تنظیم و به امضای طرفین رسید.

دکتر مهدی الیاسی	**دکتر مسعود برومند**
معاونت علمی و فناوری	**وزارت علوم، تحقیقات و فناوری**